

Архієпископ Кіпру
Хризостом II

Всесвятійший Архієпископе Константинопольський, Нового Риму та Вселенський Патріарше, наш вельми любий та високошанований брате і співслужителю, кир (владико – прим.пер.) Варфоломію, Вашу Високоповажну Всесвятість по-братньому у Господі міцно обіймаючи, піднесено вітаємо.

Цим листом ми звертаємося до Вашої Божественної Всесвятості з тим, щоб поінформувати про нашу позицію щодо українського питання.

Нинішня небезпечна ситуація у світі, спричинена пандемією коронавірусу, і невтішний стан нашого здоров'я, викликаний утрудненою рухомістю ноги, а також хіміотерапія, яку я проходжу, унеможливають продовження зустрічей з іншими Предстоятелями помісних Православних Церков щодо українського питання, про що Ви просили у Вашому листі до мене, попри той факт, що це було і досі є і нашим бажанням.

Як Вам добре відомо, Ваша Всесвятосте, нейтральна позиція, якої дотримувалася Церква Кіпру від самого початку, була зумовлена виключно прагненням добра Православ'ю та нашим бажанням усіма силами душі допомогти Поважному Вселенському Патріархатові, який постійно піддається випробуванням.

Попри те, що зусилля мої не увінчалися успіхом, звершивши багато молитов та після довгих роздумів, я вирішив на першій Божественній Літургії, яку я звершу, згадати нового Предстоятеля Православної Церкви України, Митрополита кир (владика – прим.пер.) Епіфанія, відповідно до висловленого Вами бажання.

Рішення про дотримання нейтральної позиції, прийняте Священним Синодом нашої Церкви, було результатом, головно, нашої особистої думки, оскільки я піклувався та піклуюся про те, щоб наша Церква Кіпру була взірцем до наслідування для всіх помісних Православних Церков.

За чисельністю ми є маленькою Православною Церквою. Водночас ми є апостольською Церквою, тобто ведемо наше заснування від першої половини першого століття. Попри неодноразові претензії Церкви Антіохії на прерогативу її церковного впливу на Кіпр, окрім політичного та адміністративного впливу, вона ніколи не вчиняла хіротонії нашого Єпископа, пресвітера чи диякона. Церква Кіпру завжди залишалася автокефальною та мала самоуправління. А ратифікація нашої автокефалії Третім Вселенським Собором була здійснена задля звільнення від претензій Антіохії, а не тому, що постала потреба визнання автокефалії нашої апостольської Церкви.

Церква Кіпру, Всесвятійший, має гарну з будь-якого погляду церковну організацію. Ієрархія та решта кліру перебувають у постійному спілкуванні та контакті з нашим народом, як через служби та священні таїнства, так і через катехітичні зібрання, табори, різноманітну суспільну та духовну діяльність, зберігаючи таким чином взірцеву співпрацю та близькість з нашою паствою, і у такий спосіб ми здійснюємо нашу внутрішню священну місію на найвищому рівні.

Всесвятійший, на території Кіпру постійно проживають близько 900 000 православних кіпріотів і така ж кількість православних кіпріотів проживає за межами Кіпру, а саме в Європі, Америці, у Канаді, Австралії, Південній Африці. І ми можемо з великою упевненістю говорити про прекрасну співпрацю Поважного Вселенського Патріархату, Церкви Олександрії та Церкви Греції. Попри те, що і ми можемо надавати служіння нашій діаспорі, ми абсолютно задоволені служінням, яке надають зазначені Церкви кіпріотам зарубіжжя. Іноді ці помісні Церкви звертаються до нашої Церкви з проханням направити місії кліру Кіпру для їхнього посилення, зважаючи на кіпріотів, які належать до їхніх парафій.

Це ж стосується і решти Предстоятелів помісних Православних Церков, а саме, що ніяка інша Православна Церква не включає до числа своїх парафіян тих, хто проживає не на її території. Цей факт є найяскравішим виявом поваги до церковних інститутів, гідним наслідування іншими Церквами.

Оскільки я, Всесвятійший, упродовж тридцяти років представляю Церкву Кіпру на Всеправославних зібраннях, мені добре відомі думки всіх Православних Церков щодо питання діаспори, і мене засмучує, що рішення, які приймалися у певні моменти, не виконували. Наприклад, рішення, прийняті на Великому Соборі на Криті! Одразу після завершення роботи Собору Церква Сербії рукоположила та призначила двох митрополитів, одного в Європі, іншого в Австралії, всупереч рішенням та зневажаючи домовленості, досягнуті під час Великого Собору.

Звідси беруть початок закиди щодо начебто втручання в Україні Вселенського Патріархату та щодо надання Томосу Автокефалії одноосібно, і я вважаю, що вони не мають під собою підґрунтя, оскільки ті, хто заявляють це, і є першими порушниками.

За винятком чотирьох Церков Середнього Сходу, котрі є апостольськими та не мають потреби у Томосі Автокефалії, усі решта помісних Церков набули своєї автокефалії після 15-го століття та завдячують цим отриманню Томосу від Поважного Вселенського Патріархату, котрим визначено їхні межі.

Кожна помісна Православна Церква мала та має дотримуватися визначених кордонів відповідно до наданого Томосу та проголошення автокефалії, і не втручатися у рукоположення єпископів єпархій іншої помісної Православної Церкви, якщо за збігом на її території проживає діаспора першої.

Відвідуючи особисто помісні Православні Церкви, я би зазначив Всесвятійший, їхнім Предстоятелям та наполегливо переконував би, що будь-яке самовільне втручання Російської Церкви у межі іншої помісної Церкви (зокрема Грузії, України, Польщі, Румунії тощо) канонічно заборонене, і, вочевидь, цим зумовлено те, що Вселенський Патріархат займається її внутрішніми питаннями!

Тож якщо ми бажаємо, щоби Православ'я перебувало на високому духовному рівні, ми маємо залишатися вірними та точно дотримуватися встановлених Томосами меж і служити всією душею та всім серцем довіреним нам Господом

пастві. І завдяки цьому ми матимемо повагу та будемо для всіх вартими наслідування.

Такими від початку були моє особисте бажання та позиція. І якщо я дотримувався нейтралітету щодо українського питання, то робив це задля того, щоби надихнути інших Предстоятелів та любих у Христі братів і спромогтися відіграти об'єднавчу роль задля єдності Православ'я.

Повторюсь, що моє фізичне здоров'я не дозволяє мені продовжити докладати зусилля, спілкуючись особисто з іншими Предстоятелями на їхній території. Але, якщо з волі Божої, стан мого фізичного здоров'я покращиться, Ваша Всесвятість може завжди розраховувати на мене у будь-якій місії.

Користуючись нагодою, наголошую та підкреслюю вкотре, що наша Святійша Церква Кіпру продовжуватиме послідовно зараз і в майбутньому надавати свою підтримку Вашій Поважній Всесвятості, і у такий спосіб і Поважному Вселенському Патріархатові, на чолі якого Ви перебуваєте, задля блага та слави нашої Православної Церкви.

Цим передаємо Вашому Богоповажному Верховенству наш дружній у Христі цілунок,

*Вашої високоповажної Всесвятості
люблячий та всеохочий у Христі брат
Кіпрський ХРИЗОСТОМ
У Священній Архієпископії Кіпру,
20 жовтня 2020 року*